

Okul ?effafl?k ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul ?effafl?k ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27787>

Özet

Okul ?effafl?k Ölçe?i, 2016 y?l?nda Fatih Bozbay?nd?r taraf?ndan e?itim kurumlar?nda alg?lanan örgütsel ?effafl?k düzeyini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, okul yönetiminin karar alma süreçlerini, ileti?im aç?kl???n?, ödül mekanizmalar?n? ve personel bilgilendirme uygulamalar?n? ne ölçüde ?effaf yürüttü?ünü de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek geli?tirme çal??mas?, arac?n hem yap?sal **geçerlik** hem de **güvenirlik** özelliklerini bilimsel yöntemlerle kan?tlam???tır. Bu çal??ma, e?itim yönetimi ara?t?rmalar?nda ?effafl?k kavram?n?n operasyonelle?tirilmesine önemli bir katkı sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul ?effafl???, **Örgütsel ?effafl?k**, E?itim Yönetimi, Ölçek Geli?tirme, Liderlik, Kurumsal ?leti?im, Personel Kat?l?m?.

Yazarlar

FAT?H BOZBAYINDIR

Amaç

Okul ?effafl?k Ölçe?i'nin temel amacı, okul çal??anlar?n?n (ö?retmenler, idari personel) gözünden okul yönetiminin ?effafl?k düzeyini ölçmeye yarayan geçerli ve güvenilir bir ölçme araç geli?tirmektir. Bu amaç do?rultusunda, ölçek; kararlar?n alınmas?ndan uygulanmas?na, personel de?erlendirmesinden ödüllendirme süreçlerine kadar geni? bir yelpazedeki uygulamalar?n aç?kl???n? de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, yöneticilere ve ara?t?rmacılara, ?effafl?k eksikli?inden kaynaklanan örgütsel sorunlar? tespit etme ve bu sorunlara yönelik iyile?tirme stratejileri geli?tirme konusunda somut veriler sunmak üzere tasarlanm???tır. Bu sayede, okullarda daha kat?l?mc? ve güvene dayal? bir çal??ma ortam?n?n olu?turulmas?na katkı sa?lamas? amaçlanm???tır.

Yap?

Ölçek, temel olarak **okul ?effafl???** yap?s?n? ölçmektedir. ?effafl?k, örgütsel ba?lamda bilginin serbestçe ak???, kararlar?n aç?k ve anla??l?r olmas?, hesap verebilirli?in sa?lanması ve çal??anlar?n yönetim süreçlerine kat?l?m?n?n te?vik edilmesi gibi boyutlar? içerir. Bu yap?sal boyutlar, ölçek maddeleri arac?l???yla somutla?t?r?lm???tır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar genellikle; çal??anlar?n karar alma süreçlerine kat?l?m?, aç?k ve iki yönlü ileti?im, personel de?erlendirme ve ödüllendirme mekanizmalar?n?n aç?kl??? ile

kurumsal uygulamalar hakk?nda zaman?nda ve do?ru bilgilendirme olarak özetlenebilir. Bu boyutlar, bir kurumun ne kadar demokratik ve güvenilir alg?land???n? gösteren kritik göstergelerdir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, "Developing of a School Transparency Scale: A Study on Validity and Reliability" ba?l??? alt?nda yay?nlanm???r. Bu ba?l?k, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve ölçmek istedi?i kavram? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla detayl? **geçerlik** analizlerinin yapıld???n? göstermektedir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme sürecinde genellikle içerik geçerli?i (uzman görüş?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) yöntemlerinin kullan?ld??? varsayılmaktadır. Bu analizler, maddelerin teorik yap? ile uyumunu ve ölçe?in tek bir yap?y? m? yoksa birden fazla alt boyutu mu temsil etti?ini ortaya koymak için elzemdir.

Güvenirlik

Ölçe?in orijinal çal??mas?, arac?n tutarlılı???n? ve kararlılı???n? belirlemeye yönelik **güvenirlik** analizlerini içermektedir. Güvenirlik çal??malar? genellikle iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplamalar?n? içerir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarlı oldu?unu gösterir.

Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklem üzerinde uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?ini kan?tlam???r. Güvenirlik bulgular?n?n, ölçe?in e?itim ara?t?rmalarında kullan?labilirli?i aç?s?ndan kritik öneme sahip oldu?u vurgulanmalıdır.

Faktör Analizi

Okul ?effafl?k Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini incelemek üzere faktör analizi teknikleri kullan?lm???r. Ölçek geli?tirme a?amas?nda öncelikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin faktör yükleri ve ölçe?in boyutsal yap?s? belirlenmiştir. Bu analiz, ?effafl?k kavram?n?n alt boyutlara ayrılmad???n? tespit etmeye yardımcı olmuştur.

AFA sonuçlar?n?n ardından, ölçe?in belirlenen faktör yap?s?n?n farklı bir örnekte de?rulanması amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) de uygulanm?? olabilir. DFA, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu gösteren uyum iyili?i indeksleri sa?lam???r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu veya çok boyutlu yapıda oldu?unu kesinle?tirmek için önemlidir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Yaz?l? Anket Formu

Dil Durumu: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Kurumu Çal??anlar? (Ö?retmenler ve ?dari Personel)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli il ve ilçelerde görev yapan resmi ve özel okul personeli.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert** derecelendirme format?n? kullanılmaktadır. Kat?l?mc?lardan, maddelerde belirtilen ifadelerin kendi okullar?ndaki durumu ne ölçüde yans?tt??n? de?erlendirmeleri istenir. Tipik olarak "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a kadar uzanan bir derecelendirme kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Okul Yönetimi, Hesap Verebilirlik, Personel Memnuniyeti, **Likert Ölçe?i**, E?itim Bilimleri, Örgütsel Davran??.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve uygulamas? için yazar Fatih Bozbay?nd?r ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari olmayan akademik kullan?mlarda izin prosedürleri yazar?n takdirine ba?l?d?r.

Sorumlu Yazar ?leti?im: fatihbozbayindir@gmail.com

Kaynaklar

Bozbay?nd?r, F. (2016). Developing of a School Transparency Scale: A Study on Validity and Reliability. *International Online Journal of Educational Sciences*. 8(4), 46-58. DOI: <http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2016.04.005>

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: iojes.net

Ölçeđin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: okul-seffaflik-olcegi-toad.pdf

Okul Şeffaflık Ölçeđi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Okulumuzda kararların uygulamasında çalşanların katılımına önem verilir.

Okulumuzda, çalşanların fikir ve önerilerini açıklamaya olanak tanıyan açık bir iletişim vardır.

Okulumuzda ödül alan kişinin çalşmaları çalşanlar tarafından bilinir.

Okulumuzda sicil notları gerekçeleri açıklanarak verilir.

Okuldaki uygulamalar hakkında çalşanlar bilgilendirilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM